

Az amerikai szlovák küldöttség Benessel és Hodzsával tárgyalást kezdett

**A cseh államfő és a cseh miniszterelnök nem hajlandó
elismerni a pittsburgi szerződést. — A küldöttség a szlo-
vákiai helyzet helyszini tanulmányozására indult**

Prágából jelentik: Az amerikai szlovák küldöttség kihallgatáson jelent meg Benessel és Hodzsával. A Szlovák című lap szerint sem Benes, sem Hodzsa nem hajlandó elismerni a pittsburgi szerződést. Hangoztatják ugyan, hogy meg akarják valósítani a szerződés egyes pontjait, de a szerződést teljes egészében nem fogadják el. Az amerikai küldöttség vezetői kijelentették a Szlovák munkatársának, hogy pozitív eredményt nem értek el. A küldöttség tagjai most Szlovákiába utaztak tanulmányozás és adatgyűjtés végett, majd ismét vissza-

térnek Prágába és még egyszer tárgyalnak a cseh kormányval.

Prágából jelentik: Kárpátalja nemzeti tanácsának kiküldöttjei vasárnap megjelentek Hodzsa miniszterelnöknél és átnyújtották azokat a határozatokat, amelyeket a legutóbbi ungvári ülésen hoztak. Az ungvári ülésen tudvalevően a rutén nemzeti tanács az amerikai rutén küldöttség tagjainak jelenlétében azt a határozatot hozta, hogy teljes mértékben követeli a békeszerződésben biztosított önkormányzat megadását.

A csehszlovák köztársasági elnök nyilatkozott, hogy a helyzet legnehezebb pillanatai már elmúltak

Sauerwein beszámolója a cseh — német harárszérlől

Párizsból jelentik: A Paris Soir csütörtöki számában Benes nyilatkozatát közli, amelyet a cseh köztársasági elnök a lap Prágába küldött munkatársának, Sauerwein-nak adott. A nyilatkozatban Benes többek között kijelentette, hogy véleménye szerint a csehszlovák helyzet legnehezebb pillanatai már elmúltak. Szilárd meggyőződése, hogy a békét meg fogják őrizni. Csehszlovákia az érdekelt nagyhatalmakkal, Franciaországgal, Angliával és Németországgal együttműködve mindent meg fog tenni, hogy helyreállítsa a nyugalmat saját országában és Európában.

Sauerwein a Paris Soir megelőző számában csehszlovákiai határszéli utazásairól is beszámolót adott. A beszámoló elmondja, hogy az újságíró a német határ felé mindenütt óriási hadi előkészületeket látott. Komotau környékén az összes nagy úton a hidakat elrombolták s egyéb akadályokkal is az utakat teljesen járhatatlanná tették. Számos földalatti állást és gépfegyver-fészket építettek. Más határvidékeken is az utakat elzárták és a hidakat aláaknázták. A tudósító megállapítja, hogy ezek az intézkedések 700 millió cseh koronába kerültek, mely összeg az egész országos költségvetés egyhavi kiadásait meghaladja.

A VILLAGSÁRMMAL TELITETT DRÓTAKA- DALYOK AZ ERDEI VADAKAT PUSZTÍTJÁK

Hirschbergből jelentik: A cseh részleges mozgósítás és határvidéki csapatösszevonás különleges intézkedésekben is megnyilvánult. Így a határnak ama részein, ahol a határ nem látható, boka magasságig buktató drótokat húztak és ezekre üres bádogdobozokat akasztottak. Más részeken pedig villanyárammal telített drótokat feszítettek ki. Ezekben a drótokon azonban rengeteg vad akadt fenn. Ezért kénytelenek voltak az áramot kikapcsolni. Ehelyett a drótokat csengőberendezéssel hozták össze-

kötetésbe s a csengők a drót érintésére megszólaltak. Miután a drótra igen gyakran beleakadt valamilyen vad, ismételtelen előfordult, hogy a csaknem kihalt, erdős vidékeken a határőrök vad lövöldözésbe kezdtek. Egy ilyen vaktában történt lövöldözés során Friedland közelében a határőrök a sötétségben belelőttek saját társaikba.

Megjelent a legfőbb gazdasági tanács szervezéséről szóló királyi rendelet

**A gazdasági természetű miniszteriumok
hivatalból tagjai lesznek a tanácsnak**

Bucuresti. Saját tud. Megjelent a legfőbb gazdasági tanács szervezéséről és működésének szabályozására vonatkozó rendeletterv. A rendelet indoklása előadja, hogy a legfőbb gazdasági tanács feladata a nemzeti termelés racionalizálására, a termelvények értékesítésére szolgáló tervek kidolgozása, továbbá javaslattétel arra, hogy a cél érdekében az egyes miniszteriumok működése összhangzatba hozassék. Általában előterjesztéseket tehet a kormánynak a gazdasági helyzet javítása érdekében.

A gazdasági jellegű miniszteriumok jogszertint tagjai a legfőbb gazdasági tanácsnak. A tanács a miniszterelnökség mellett működik, terveit, javaslatait irányító előterjesztéseit a minisztertanács és a király jóváhagyásának vetik alá s azok aztán királyi dekrétum formájában jelennek meg s így kötelezőkké válnak az összes miniszteriumokra. A gazdasági kérdéseket érintő törvények, szabályrendeletek pedig összhangban kell hogy legyenek azok előírásaival, illetve szellemével.

A csodakocsi titka

(S. I.) — Németországban elhatározták, hogy olcsó gépkocsit gyártsanak a szerény jövedelmű nagyközönség számára. Hogy ez a népkocsi valóban olcsó lehessen egészen, új gyárat kell építeni, hol minden ezt az egy célt tartja szemelőtt. Új gyárat olcsón csak lakatlan területen lehet emelni, szántóföldek közepén, utak és vizek mentén. A gyár köré tehát új város épül, hol az óriási üzem sok ezernyi munkása lakhassék. Így lesz a kocsiból — város.

A kocsi, amelyért mindez történik 990 márkába fog kerülni. Ha a két pénz belső vásárló erejét vesszük, ez 40.000 leinek felel meg. Ha a kereseti viszonyokat nézzük, még ennél is kevesebbnek. A kocsi 4.20 m. hosszú, 1.55 m. magas és éppen ilyen széles lesz: 4—5 személy elfér benne. Harminc kocsi álló sorozatot már másfél évvel ezelőtt próbául megépítettek, a jelentések szerint szerkezetük és tartósságuk minden tekintetből kiállotta a próbát, pedig egyes példányok 100.000 km-t is futottak. Valóban futottak, mert a kocsi 650 kg. önsúly mellett óránként 100 km-es állandó sebességgel tud haladni.

Mindez inkább érdekesség a számunkra, mint tanulság. Igaz, hogy ez a kocsi, ha eljutna ide, 60—70.000 leinél többre aligha kerülhetne, ami még mindig igen alacsony ár, minden eddigi rendes kocsiárnak a fele, sőt egyharmada, — de mikor kerülhet erre a sor? A németek előbb 6—7 millió ilyen népkocsit maguknak akarnak megépíteni, hogy minden jobban kereső munkás autón mehessen a gyárba, a városokon kívül egy egészséges környezetben lakhassék, vasárnap pedig kirándulhasson családjával az új autó-utak mentén valamerre.

A tanulság a számunkra ott kezdődik, ahogyan ezt a 6—7 milliós tömeget megszerzik az autótartásra. Csak a napokban tették meg az első kapavágást a gyárhoz, ahonnan másfél év múlva az első szériák kifutnak, az új gépkocsi-tulajdonosok toborzása azonban már be is fejeződött. Nem reklámmal és a piac-szerzés egyéb méregdrága eszközeivel, hanem teljesen ingyen és költségmentesen: a társadalmi és gazdasági szervezkedés útján.

Aki két vagy három év múlva ilyen kocsin akar járni, annak már most meg kell azt rendelnie és meg kell kezdenie — a részletfizetést. Igaz, hogy nevétségesen kis havi részletekről van szó: a legkisebb részlet, mellyel hozzá lehet fogni az autótartáshoz havi — 5 márkát! Mintegy 200 lei havonta, ennyiért mi legfeljebb könyvsorozatokat tudunk megrendelni. Ez jó a jövőndő tulajdonosnak, mert szinte észrevétlenül összegyűl a szükséges pénz és jó a gyárnak, mely így kamatmentes tőkéhez jut és tulajdonképpen a jövőndő előre kiszámított nyereségeiből építi meg magát a gyárat! Ne felejtjük el, hogy milliókról van szó: ha 2 millió ember havonta 5 márkát fizet, ez évente 120 millió márkát. A nagyobb rész pedig többet fizet, mert egyrészt előbb akarja megkapni a kocsiját, másrészt több is telik a 3—400 márkás havi munkás fizetésekből.

Olyan ez, mint a biztosítás. A milliók részvételéből óriási tőkék gyűlnek. A különbség csak az, hogy a feleslegekből nem bérházakat vesznek, hanem gyárat építenek, a havi díjak ellenében pedig nem biztosítási összegeket fizetnek ki, hanem autót adnak.

Ha azonban már a biztosításokról beszél-

...ették ki a számításból. Népkocsikat biztosítani kell tűz ellen s okozott vagy elszenvedett balesetek kártalanítására. Ez kitűnő üzlet, ahol sok a kocsis és kevés a baleset. Nagy feleslegeket ígér, tehát számot vetettek már ezzel is a népkocsi-mozgalom elindításánál. Ezzel két fontos célt szolgálnak egyszerre. Egyrészt a kötelező biztosítás díja igen csekély lesz — mindössze havi 1 márka. — másfelől a tartalék-tőkék, melyek így is felgyűlnek, már a termelésnél szolgálhatják a célt: az olyan olcsó gépkocsit, melyet az átlagos keresetű munkás különösebb megerőltetés nélkül megszerezhet magának és állandóan használhat. Annál könnyebben teheti ezt, mert a motoros járműveket Németországban semmiféle adó, vagy egyéb közteher nem terheli.

Igy szüli meg a gépkocsi, mely még sehol nincsen, a gyárat, mely majd másfél év múlva megkezdí az első sorozatok gyártását! Ez valóban: filius ante patrem. Tiszta haszon marad az a sok ezernyi munkaalkalom, mit a gyár építése, azután pedig az üzeme teremteni fog. Az a tömegtelen munka, amit néhány év múlva az elindított 6-7 millió gépkocsi mindenfelé adni fog: a bányászoknak, kik a barna szenet előhózzák a föld mélyéből; a szakmunkásoknak és mérnököknek, kik a szénből a mesterséges benzint és a mesterséges gumit előállítják; a kőműveseknek, kik a garázsokat megépítik és a javító-műhelyeknek, hol majd az elromlott gépeket megjavítják. Nem is szólva a sok jó friss levegőről, amit közben érezni fognak: ezeket az értékeket nehéz volna gazdasági formákba és számokba önteni, akármilyen nagy értékek is.

Ennek a csoda-kocsinak a titka pedig voltaképpen felettébb egyszerű: a *társadalom gazdasági megszervezésének* hívják.

Akármilyen kicsiben végzi el valaki ezt a munkát, az eredmény mindig nagy és csodálatos. Lehetőségeinek és útjainak száma végtelen: olyan nagy, amennyi gazdasági feladat a népek életében megoldásra vár.

Ennél a német népkocsinál a gazdasági megszervezés mérhetetlen jelentősége a kocsis példátlanul olcsó árában lép előnkbe: 40.000 leiert nem lehetne ezt a kocsit előállítani, ha a piacot az ismeretes drága eszközökkel kellene meghódítani, a termelésnek pedig viselnie kellene a kamatoknak és közvetítéseknek ezerszázalékos terheit és gáncsait.

Más gazdasági tereken az eredmény kevésbé feltűnően, de nem kevésbé fontos és jelentős formában mutatkozik meg. Megrövidítheti az utat a falusi termelő és a városi fogyasztó között: a különbségből bőven jut a falun magasabb, a városban mégis alacsonyabb árra, mint az önző üzérkedés „liberális” rendszere mellett. Kedvező feltételek mellett lakáshoz juttathatja a családokat. Hatalmas pénzügyi szerveket nevelhet nagyra, például *biztosító intézeteket*, hol észrevétlenül, szinte magától összegyűlhet a közérdekű tőke, mely indítást és folyamatosságot adhat a gazdasági szervezkedés különféle formáihoz.

Mi kell hozzá? Gazdasági öntudat és kölcsönös bizalom. A nemzetiségek kisebbségi életében mindkettőnek meg vannak a természetes, mondhatni kikerülhetetlen és kényszerű feltételei. A nemzetiségi embernek éreznie kell a nap minden órájában, hogy az egyetlen hatalom, mellyel ő rendelkezik: az a gazdasági erő, mit az ő meg családjának mindennapos szükségletei jelentenek. Kölcsönös bizalom nélkül pedig nincs nemzetiségi gondolat. Ha nem bírom abban, ha nem tudom, hogy a máséik, a századik, a százegyedik éppen olyan transzylván magyar, mint én, éppen úgy érez s ugyanazért küzdök: a gondolat a tartalmát és értelmét veszti el.

Igaz, hogy az igazán nagy és ezért egyszerű megoldások — a legnehezebbek. Nehezük, mert valóban megoldások. A többi pedig látszat és öncsalás. Minél bonyolultabbak, annál biztosabbak. A nehéz élet azonban lassan-lassan ráneveli az embereket a legegyszerűbb megoldásokra is.

Hatalmas arányú valutacsempészést lepleztek le Budapesten

Kihallgatása közben az utcára vetette és halálra zúzta magát a valutacsalás egyik főszereplője

Budapestről jelentik: A valuta-ügyészség hosszas nyomozás után óriási arányú valutacsempészést leplezett le. Néhány nap előtt Strum Sándor déligyümölcskereskedő a valuta ügyészség Szent István körüli helyiségéből kihallgatása közben az utcára vetette és halálra zúzta magát. Utólag megállapították, hogy Strum Sándor és testvére, Lázár bonyolították le azt a nagyarányú sibilást, amelyet egy Landau nevű lengyel állam-

polgár bankháza folytatott. Landau bankháza a külföldön magyar kötvényeket vásárolt össze és nagy haszon levonásával értékesítette a budapesti piacon. A kötvényeket részben magyar exportöröktől vásárolt, részben Magyarországról kicsempészett pengő bankjegyekkel fizette ki. A büszkövetkezet élen Sand Géza ruhanagykereskedő állt. Az eddigi megállapítás szerint félmillió pengőt csempésztek ki az országból. A valuta-ügyészség egész sor letartóztatást fogantatosított.

Napirendre tűzi a kormány a kisebbségi kérdést

Rövidesen kinevezik a kisebbségi kormánybiztosság vezetőjét. Minisztertanács volt a király elnökletével

Bucuresti. Saját tud. A kormányt a romániai népkisebbségek helyzetének részletes tanulmányozása foglalkoztatja. Minden miniszter külön megvizsgálja a maga működési területén a kisebbségi kérdést, különösen annak gazdasági és közművelődési vonatkozásait. Megállapításairól jelentést terjesztenek majd a minisztertanács elé és pedig már a legközelebbi minisztertanácsnak. E jelentések alapján munkatervet dolgoznak ki, amely azonnal alkalmazást is nyer.

A „Curentul” szerint a kormány tervbe vette *népkisebbségi szabályzat kidolgozását is*. A kisebbségekre vonatkozó intézkedések során a kormány szélesebb alapokra fekteti a kisebbségek kormánybiztosságának intézményét. E biztosság vezetésével — írja a lap — a kormány az egyik királyi tanácsost fogja meg-

bizni, akinek kisebbségi körökben nagy tekintélye van.

A MINISZTERTANÁCS UJABB HATÁROZATALA

Bucuresti. Saját tud. Szerda délután négy órakor a királyi palotában *Ófelsége II. Károly* király magas elnöke alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács három órán át tárgyalta az aktuális kérdéseket. A tanácskozás alapján lerögzítették a kormány jövőbeli működésének programját.

Elhatározták az állampolgársági revízió munkálatainak közeljövőben való felülvizsgálását. Megvizsgálták az északmoldovai és bucovinai erdőtermelési problémákat. Megállapították azokban a feltételekben, melyeknek keretén belül az italmérési engedélyeket felülvizsgálják. Elhatározták, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény végrehajtását ellenőrzik. Elhatározták a szövetkezeti intézmények átszervezési és purifikálási munkálatainak meggyorsítását. Végül megtárgyalták és jóváhagyták a miniszterelnökség mellett működő legfelsőbb ellenőrzési bizottság tagjainak kinevezését.

Az országőrök gyógynövényeket fognak gyűjteni

Az Országőr mozgalom oradeai parancsnoksága felhívja az összes alszervezetek figyelmét arra, hogy az Országőr mozgalom alapelveinek értelmében egyetlen alkalmat sem szabad elmulasztani a nemzeti gazdaság értékeinek felszínre hozatala érdekében.

A nyári időnyibe érkezünk, amikor a fiatalság gyógynövényeket gyűjthet, amelyeket gyógyászati iparunk legtöbbször külföldről kénytelen importálni.

Az országőrök a körzeti parancsnokságnak szolgáltatják be az összegyűjtött gyógynövényeket s ezekért könyvek, folyóiratok formájában különböző ellenszolgáltatást kapnak.

A gyógynövények megőrzése és szárítására vonatkozó irányelveket az országőr parancsnokság hamarosan megadja. Az országőr mozgalom parancsnoksága még közli, hogy fokozott figyelmet kell szentelni a hernyók kiirtására.

Pályázati hirdetés. A zárlai (jud. Sălaj) református Wesselényi-kollégium előjárósága az 1938-39. évre pályázatot hirdet a következő helyettes tanári állásokra: 1. fizika-kémia, 2. román, 3. magyar, 4. latin, 5. francia, 6. német, 7. történelem, 8. földrajz, 9. filozófia, 10. természetrajz, 11. matematika, 12. rajz-szépírási-kézimunka tanszékre. Pályázati határidő 1938. július 10.

Schütz Antal művei:

Az örökkévalóság

Füzve 145 lei.

Azok a klasszikusan szép előadások, amelyeket a kiváló hittudós és bölcselő az örökkévalóság problémáiról a budapesti egyetemen tartott.

ŐRSÉG

Füzve 145 lei.

A nagynevű tudós szerző mélyenjáró tanulmányai és cikkei a kereszténység felbecsülhetetlen értékeinek megőrzéséről és ápolásáról.

KRISZTUS

Amatörkötesben 180 lei

Ez a könyv új perspektívákba állított régi igazságokkal azt mutatja meg, hogy a nagy, elméleti és gyakorlati létkérdések egyetlen megoldása: Krisztus.

Isten a történelemben

Füzve 130 lei

A „honnan, hová, miért, hogyan” kérdésekre ad feleletet ez a könyv az Örök Bölcsesség szerint, a katolikus igazságot valló tudományos felfogással.

A házasság

Amatörkötesben 110 lei

Ez a könyv azt mutatja meg, hogy egyedül a katolikus házassági eszmény képviseli az igazi életigényeket és értékeket.

Kapható: könyvosztályunknál

A magyar parlament az országos költségvetést tárgyalja

Imrédy Béla miniszterelnök a kisebbségi jogok tiszteletben tartásáról, s a belföldi németiség teljes megnyugtatójáról nyilatkozott

Budapestről jelentik: Az országos költségvetés fölötti általános vitában csütörtökön Imrédy Béla miniszterelnök szólt föl, s elsősorban a kisebbségi kérdéstről nyilatkozott. Elmondotta, hogy a kisebbségek részére jogok vannak előírva, amiket az ország kormánya és hatóságai lojálisan tiszteletben fognak tartani. A kisebbségi iskolák tanrendje és tankönyvei tekintetében a németiségnek bizonyos kiváltságai vannak, amiket rövid időn belül teljesíteni fognak. A magyarországi németiségben belül két áramlat van, melyek közül egyik az állammal

való együttműködés irányában halad, a másik ettől eltér. Magyarország a nagy német birodalommal barátságos viszonyban van és abban fog maradni. Erre is támaszkodni fog, hogy az elégedetlenkedő németiségre felvilágosítóan és megnyugtatóan hasson. A kormány részéről a kisebbségi jogok tisztelete, a belföldi németiség részéről az állam iránti megértés, a német birodalom részéről az állandó barátság lesz az a három tényező melynek együttjárása a belföldi németiség ügyeiben az állammal való teljes összhangot hivatva lesz megvalósítani.

Kormányprogram a keresztény elem gazdasági térfoglalása és önállósítása érdekében

Szövetkezetek a kereskedelemben. — A külkereskedelem problémái. — Az Eucharisztikus Kongresszus nagy tanúsága a materializmus fölött álló lelkiségről

Imrédy Béla miniszterelnök, mint kereskedelmi miniszter, a kereskedelmügyi tárca költségvetésével kapcsolatban is közölt bizonyos irányeszméket. Hangoztatta annak a fontosságát, hogy a keresztény elemeknek a kereskedelemben való térfoglalását minden lehető eszközzel elő kell mozdítani. Nemcsak arra kell törekedni, hogy a keresztény elemek, mint kereskedelmi alkalmazottak a bankokban és iparvállalatokban nyerjenek elhelyezést, hanem minél több önálló keresztény egyszemélyes létesüljön. Öszintén és nyíltan megmondom, hogy ezt anyagi áldozatokkal is kész vagyok előmozdítani. Különösen fontos ez azért,

mert a társadalmi és gazdasági élet egyensúlyának fokozottabb biztosításáról szóló törvény intézkedései következtében valószínű, hogy bizonyos átrétegződés áll elő. A nemzeti önállósítási alap is arra szolgál, hogy az önálló gazdasági életpályákra lépést elősegítse.

Beszélt ezután a miniszterelnök a szövetkezetek fontosságáról. Hangoztatta, hogy ami a szövetkezet és a szabadkereskedelem viszonyát illeti, a belföldi forgalom tíz százalékát és a külföldi forgalom 35—40 százalékát látják el a szövetkezetek. Ami a kereskedelmi pályák képesítését illeti, az a szegényebb néposztályok számára megnehezítené a kereskedelmi pályákon való elhelyezkedést ezért ez a kérdés rendkívül komoly munkát igényel.

Kánya Kálmán külügyminiszter költségvetési beszéde

Nyilatkozott az Anschluss utáni helyzetről és a kisebbségi kérdésben folyó tárgyalásokról

Budapestről jelentik: Szerdán a költségvetési vita során a külügyi tárca tárgyalásánál Kánya Kálmán külügyminiszter hosszabb beszédet mondott. Kifejtette, hogy az Anschluss egyáltalában nem hozta Magyarországot kényserhelyzetbe. Már az Anschluss előtt sok szó esett a Bécs—Budapest—Prága közötti háromszögről. Akkor se felelt meg ez a tervezettség Magyarország érdekeinek, most pedig egészen tárgyaltalanná változott. Nem képzelhető el olyan eshetőség, hogy Magyarország csupa altruizmusból olyan állam segítségére siessen, amely az ő területe lényeges részének elvételével létesült. Másrészt az se képzelhető el, hogy Magyarország minden indok nélkül szembe forduljon a Németországgal, mely vele együtt harcolta végig a világháborút. Magyarország éppen ebben a kapcsolatban érzi legbiztosabbak a maga függetlenségét

A magyar külügyminiszter erre utalva, hibásnak minősítette a kisanantantnak azt a felfogását, hogy Magyarország a „német veszély” kényszerhelyzetében érezné magát. Ellenben teljesen szabad elhatározásból és békeszándéktól vezetve többször nyilvánította a kisanantanttal való megegyezése iránti hajlandóságát. A tárgyalások folytak is ebben a tekintetben, de egyelőre még súlyos nehézségek mutatkoznak. A tárgyalások legfőbb kérdése az utódállamok magyar népkisebbségeire vonatkozik. A kisanantant csak együttesen akar megállapodást létesíteni, holott mindhárom kisanantantállamban más és más a magyar kisebbségek helyzete. A másik akadály az, hogy Románia csak belügyi kérdésként hajlandó a kisebbségek ügyét kezelni, holott erről nemzetközi szerződés van s Csehszlovákia is elismeri az ügyet nemzetközi érdekűnek.

A BIOCEL BŐRÁPOLÓSZER HATÁSA -CSODÁS VOLT!

Néhány nap alatt észrevettem, hogy a kis ráncok és ráncok tűnedeznek. Néhány hét elmúltával 10 évvel fiatalabbnak látszottam. Biocel egy bécsi egyetemi tanár találmánya, mesélte nekem egy orvos. A híres párisi rózsaszín Tokalon krém minden tégléje tartalmazza. Használja ezt a krémet minden este, reggelként pedig a fehér színt. Ez az eljárás rövidesen matt-rózsás élénk arckifejezést eredményez. Uddi, ruganyossá teszi a bőrt, megszabadítja a tisztálanságoktól és ráncoktól.

INGYEN. — Lapunk minden olvasója ingyen kaphat most egy szép luxus-dobozt Tokalon Crème-el (ugy rózsaszínű, mint fehér) és különböző Tokalon puderral. A portó, csomagolás és egyéb költségek fedezésére köldjön levélbélyegben 15 Lel-t Serviciul Publicitãrii TK, oszt. 28 - A Bucuresti 1, Str. Sf. Ionicã No. 8, c/mre.

Egyébként azonban éppen Csehszlovákiában a nemzetiségi kérdés képlekedő megoldása olyan helyzetet hozott létre, amely lényegesen fokozza az európai nyugtalanságot. Kánya nem akar e nyugtalanság kiélézésére ható nyilatkozatokat tenni, de megállapítja, hogy Csehszlovákia eddig a magyar kérdést igen fölényesen kezelte, mert a kisanantant útján nagyhatalmi helyzetben érezte magát s a nyugati nagyhatalmak támogatásában is bízott. Legutóbb azonban már a nemzetiségi kérdés miatti nagy nyugtalanságában a magyar határ felé is mozgósítást rendelt el, ami barátságos eljárásnak nem nevezhető.

Kánya külügyminiszter még utalt Anglia kibékítő magatartására. A további fejlemények attól függnek, el tudja-e határozni magát a csehszlovák kormány olyan nemzetiségi statutum alkotására, mely a csehszlovákiai nagyszámú kisebbségeket megnyugtatója. Kánya külügyminiszter aztán ünnepélyesen kinyilatkozta, hogy Magyarország a maga nyílt kérdéseit mind békés úton kívánja megoldani s büszkén és önérettel áll e békepolitika szolgálatában. Hivatkozott az olasz, a német és a lengyel baráti kapcsolatok változatlan szilárd-ságára, majd ezt a kijelentést tette:

— A legutóbbi időben több barátságos nyilatkozatot hallottunk csehszlovák és román államférfiak részéről. Biztosítottak, hogy őszinte baráti viszonyba óhajtanak velünk lépni. Ezeket köszönettel nyugtázom erről a helyről és újból kijelentem, hogy erre vonatkozólag fennáll a legjobb akarat a magyar kormányban, mely reméli, hogy az említett két ország államférfiai a szép szavakat már a közeljövőben tettekké fogják átváltoztatni.

Kávéházakban, vendéglőkben kérték mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at

Filmkockák a világnagygyűlésről

Csodálatos kormánypálca parancsol az elemeknek. — Százötvenezer lilomszál élő ketté változtatja a Hősök terét. — Milliók egy miatt. — A fényességes dunai körmenet

— Második közlemény —

A budapesti Eucharisztikus Világnagygyűlésnek voltak olyan pillanatai, amikor még az istentelennek, a tagadónak és a lázadónak is éreznie kellett, hogy ezekben az órákban, ezekben a napokban Isten jár az emberek között, akinek ilyen szoros közelségébe máskor csak nagyon ritkán juthat el életében a földi ember.

Az isteni gondviselés a világnagygyűlés első napján csodálatos jelenséggel nyilatkozott meg. Budapest felett huszonnégy óráig, februári hideggel járó zápor eső vert végig. A minden reménykedést szerteoszlató, sötét fellegek a megnyitás előtti nap délutánjától kezdve, egész este és éjszaka, fáradhatatlanul zúdították alá a hatalmas mennyiségű esővizet. Víz, csata és hideg. Átnedvesedett, átfázott, remegett az ember a fényes, ünnepi díszbe öltözött körutakon. Reménytelen állapot volt. Az idő reggelre se javult, hanem egész délelőtt ütemes erővel csobogott alá a hideg májusi áldás a fellegekből.

Már mindenki lemondott arról, hogy a világnagygyűlés nagyszerű megnyitónapjait a tervezett renddel, fényességgel és résztvevő tömegekkel meg lehessen tartani. A pesti hisztéria természetesen munkába lépett. Aggályoskodó, elborult arcú emberek vonták félre ismerőseiket és vészjósló hangon suttogták:

— Meglátja, összeomlik az egész kongresszus!... Meg se tudják nyitni... Ez a rettenetes eső agyonpusztítja az ünnepi hetet...

És a rettenetes eső váratlanul, egyik percről a másikra — mintha valami csodálatos erejű kormánypálca intésére történt volna —, hirtelen megállt. Az eredeti terv szerint délután 3 órakor kellett volna kezdődnie a megnyitónapokra való felvonulásoknak. Két óraorok még zuhogott az eső. Egész Budapest, a világnagygyűlés több száz ezer vendégserege remegve lesett az ég felé és némán szállt a könyörgés az ajkáról a jó idő érdekében.

Fél háromkor azután pontosan megtörtént a csodálatos változás. *Láthatatlan jelle megállt az eső és pillanatok alatt kitisztult, fényes ragyogóra derült az égboltozat.* A tengerparti égboltozat lefesthetetlen kékje borult nagyhirtelen a budapesti égtakaróra, mosolygós, üde tavasz lett varázsütésre. Csak a hűvös tavaszi szél maradt helyén, de most az is jó munkát végzett: a gazdagon aláömlő napsugárral egyesülve, percek alatt felszárította a pesti utcák csatakjait...

A Hősök terén a nagyszerű külsőségekkel előkészített világnagygyűlés a természet játékosan szép, tavaszi pompázásának kellős közepén, most már biztos sikerrel megnyílhatott...

Azúrkékbe öltözött reggelen százötvenezer ifjú áldozik...

Számtalan szívbemarkoló, fonséges mozzanatot jegyezhetünk fel a világnagygyűlés napjaiból. Ezek közül legkedvesebb, legbájosabb kétségkívül az ifjúság áldozócsütörtöki közös szentáldozása volt. Az annyiszor kétségbevitott, háború utáni fiatalság óriási tömegei minden kételyt eloszlató erővel hirdették, hogy a mai ifjúság talán még jobban ragaszkodik az istenhöz, mint a békebeli, amikor még a kereszténységet nem fenyegette annyi oldalról a bolsevizmus, az újkori pogányság és más takarókba bújt istentelenség veszedelme.

Megindító látványt nyújtottak a kora reggeli órákban a Hősök tere felé menetelő ifjúsági csapatok. Máskor ezekben az órákban a főváros még alszik, alig mutat valami forgalmat. Gyárakba, műhelyekbe, üzletekbe siető alkalmazottak találhatók csak az utcán, de ezen az azúrkékbe öltözött reggelen gyönyörű, élő virágoskertté változott Budapest, amelynek utcáin a legfélelmetesebb virágszálak: a gyermekek és ifjak tízezrei hirdették a keresztény jövőt.

A kora reggeli órákban máskor olyan kedvesen álmos diákszemekben most izguló tűz,

Mintha Jézus járt volna biztos lépésekkel a víz fölött...

A megindító és méreteiben páratlan ünnepségek legfényesebbike kétségkívül az áldozócsütörtök esti dunai körmenet volt. Az újkori technika vívmányainak bámulatos találékony-sággal és hozzáértéssel való felhasználásán kívüli mindenestre legelső sorban arra a nagyszerű, természetből adott keretre volt szükség a dunai körmenet felmérhetetlen sikeréhez, melyet Budapest szerencsés földrajzi fekvése nyújthatott csak. A méltóságosan hömpölygő, hatalmas folyam, a két parton elhelyezkedő, modern világváros és a Duna jobboldalán az emberi kézzel és erővel meg nem teremthető panoráma, melyet a budai hegyek nyújtottak, mesterei rendezésre nyitottak alkalmat.

Félmilliónál több ember szorongott a Duna két partján a fényességes körmenet megindulása pillanatában. Ezt a félmilliót a kiadott részvételi jegyek és igazolványok alapján nyilván lehetett tartani, de a másik, több száz ezer főből álló tömeget, amely a budai hegyek utain, oldalán és tetején helyezkedett el sűrű sorokban, senki összeszámolni nem tudhatta. Bátran mondhatjuk tehát, hogy a dunai körmenet alkalmával legalább egymillió ember hódolt ezen az estén Krisztusnak. Ez a hódolat pedig olyan bensőséges, annyira emelkedett volt, aminőt semmiféle más tömegmegmozdulástól várni nem lehetett volna.

Az emberek a hűvös tavaszi estében képe-

Az Oltáriszentség üzenete a világ sötét hatalmai felé

A tündöklő menet az Eötvös-térről a Margit-híd felé vonult, megkerülte a Margitszigetet, majd a Lánchíd felé visszafordult. Amint egyre közelebb s közelebb jött a feszülten várakozó tömegekhez, minden zaj elnémult, az emberek valláskülönbség nélkül, némán estek térdre és hittől megbűvölten bámulták a nagyszerű jelenséget. S amikor az Oltáriszentséges hajó a Lánchíd elé érkezett, egyetlen gombnyomásra villanyfényben lángolt fel a gyönyörű híd, melyen százezer és százezer villanylámpa szórtá alá tündöklő fényét a szentséges hajóra. De ugyanabban a pillanatban fehér-sárga neofényekben felgyúltak azok a csodálatosan épített, óriási kelyhek is, melyeket neoncsovékből raktak ki a híd pillérjeire. Amíg tehát lent a vízen túlvilági tündöklésben úszott a valóságos Oltáriszentség, neofényből, — a technika eme bámulatos alkotásából — össze-vissza másai a híd pilléreként ontották alá a hit

fiatalos lelkesedés égett. Bátran és hittel simult össze az óriási, végeláthatatlan csoport, mely a legszebb reggeli ébresztő zenét szolgáltatva csacsogásával, sustorgásával az ébredező budapesti polgárnak, amíg a kijelölt irányokból a hosszú és más forgalomtól lezárt utcákon katonás rendekben felvonult az ifjúság a Hősök terére. Az óriási tér pedig alig győzte beinni magába a folyton dagadó, megszámlálhatatlan ifjúsági tömegeket, melyek festői tarkaságban, de szabályos pontossággal helyezkedtek el.

De az ifjúság hitbuzgósa nem maradt példaadás nélkül: az ünneplő tere felhőtt, apák, anyák, testvérek s rokonok ezrei is tódultak, hogy jelen legyenek azokban a pillanatokban, amikor százötvenezer magyar lilom egyesül a szabadtéri szentmise és áldozás keretében az Ur Jézussal. Amikor a többszáz főnyi áldoztató papság fehér menete megindult a szent ostyát tartalmazó frigyszekrényvel és az aranykelyhek sorjában megcsillantak a koradélelőtti, ragyogó napfényben, nem maradt megfigyelés nélkül egyetlen ember sem. *Nem volt, aki bánta volna, hogy valaha gyermekkel ajándékozta meg az Isten és nem volt, aki ne könnyes szemmel gondolt volna arra, ha neki nem jutott a gyermekáldásból.* De bizonyára nem volt olyan se, aki a kedves és elragadó ünnepség után ne bátrabban és több reménységgel látta volna a jövőt a Oltáriszentséggel megvendégelt ifjúság kezében.

sek voltak három-négy órát egy helyben szorongani, hogy lássák a lenyűgöző felvonulást. Fegyelmeltemen, a nagyszerű pillanatok teljes átélésében várta mindenki a vízen úszó Oltáriszentséget.

Mikor azután a Duna két partján a Margitszigettől az új Horthy Miklós-hídig tartó több-kilométeres vonalon a víz szélén élő korlátot vonó tízezer, meg tízezer levente kezében meg-lebbentek a narancsvörös fénnel égő viasz-fáklyák, melyek a szentséges hajó jöttét jelezték, *egyetlen óriási áhítattal olvadt össze minden ember.* Szívbemarkoló látványt nyújtott a felvonuló hajók élén haladó nyolcméteres villanykereszt, amely az alatta sötétben hagyott hajótest miatt úgy látszott, mintha egyedül úszna a vízen. A hullámok tetején biztos lépésekkel járó Jézust juttatta mindenkinek észébe a biztonsággal úszó, némán előrehaladó kereszt, amely után, mint ragyogó, tündöklő, hatalmas ékszer következtek a felvonuló hajók. Ezek között is a legfényesebbek, legcsillogóbb ékszer az Oltáriszentséget vivő hajó volt, melynek útját a Gellért-hegy tetejéről lövelt és az egész égboltozatot átfogó dicsfény kísérte. A hajó ormán külön reflektorok sugároztak glóriát az Oltáriszentség köré és ezeknek a fényzórnáknak a tüzeiben úgy íszott, ragyogott az *Üdvözítő testének jelképe, mintha a vízen úszó dombeli, csodás ékszer mesészerű ékköve volna...*

melegítő sugarait. A fonséges pillanatot betetőzte az az óriás villanykereszt, mely szintén egyidőben ragyogott fel a Gellért-hegy ormán, ahonnan le, messzi a nagy magyar Alföldnek hirdette a keresztény világ gyönyörű álomként ható ünnepét...

A dunai körmenet a technika nagyszerűségének az istenhit szolgálatába való tökéletes beilleszkedése volt, amelynek segítségével millió ember lelkében egy ütemre lehetett meggyújtani a hit drága tüzet. Milliók egyetlen szent eszme előtt hajoltak meg ezen a csodálatos estén, milliók egy miatt hulltak áhítattal porba. A Duna esti sötétben hömpölygő hullámairól az egy és üdvözítő Oltáriszentség küldte győzelmes, biztató és megartató fényességét a világ sötét hatalmai felé...

(Folytatjuk.)

Arvay Árpád

Országszerte fényes ünnepek ke- retében tartották meg a Hősök napját

Bucuresti. Saját tud. A fővárosban nagy ünnepek keretében tartották meg ezidén is a hősök napját. Az ismeretlen katona sírjánál a kormány tagjainak, a katonai és polgári hatóságok vezetőinek jelenlétében istentisztelet volt, amelyen *Miron Christea* patriarcha, miniszterelnök is résztvett. *Argeseanu* hadügyminiszter mondotta az ünnepi beszédet, majd a felemelő szertartás után, a különböző egyházak és felekezetek lelkészei beszétekkel a világháború itt nyugvó román, magyar, német, orosz és más nemzetiségű hősihalottjainak sírjait. A hősök napja hagyományaihoz híven, *Bárdossy* László követ vezetésével a bucuresti magyar követség egész személyzete megjelent a hősök temetőjében, ahol *Bárdossy* László követ koszorút helyezett el az elesett magyar hősökre való kegyeletes visszaemlékezésül.

Oradea. Saját tud. Hősök napján nagyszabású ünnepek zajlottak le a városban is. Délután 10 órakor valamennyi felekezet templomában istentiszteletet tartottak. A görögkeleti székesegyházban a fényes ünnepi istentiszteleten résztvettek az összes hatóságok fejei. Fél 11 órakor indult el a menet a temetőkbe. Elöl haladtak a katonák, majd festői csoportokban az iskolások, az országőrök, a katonai előképzősök, valamint kulturális és hazafias egyesületek viselői. A temetőben megkoszorúzták a hősök sírjait, majd fél 12 órakor az egész városban a kegyelet jeléül egy percet megállt minden forgalom. Az esti órákban zenés fáklyásmenet volt.

Egyetlen légy is
alaposan elronthatja ebéd-
utáni nyugalmát. Legyeket
nem lehet elkergetni, ismét
és ismét visszajönnek, míg
végül Önt üzik ki saját
szobájából. Csak egy szer-
segit: permetezzen
lakásában FLY-
TOX-al.

FLY-TOX

A spanyol nemzetiek Valencia felé nyomulnak előre

Elfoglaltak egy fontos hadműveleti pontot. — A barcelonai köztársasági helyőrséget tömeges kivégzésekkel fegyelmezik

Hendayból jelentik: A terrueli hadszíntéren a Valencia felé előnyomuló nemzeti csapatok bevonultak Linares községbe, ami stratégiai szempontból rendkívül fontos. A nemzeti csapatok előtt most nagyobb szabad terület áll, mert Serrison környékén nincsenek megerősített hadállásai a köztársaságiaknak.

Bilbaóból jelentik: Megbízható barcelonai forrásból származó értesülés szerint Barceloná-

ban harminckilenc emberen halálos ítéletet hajtottak végre. Harminchármat szökésért, hatot hazaárulásért ítélték halálra. A barcelonai helyőrség csapatainak végig kellett nézni a kivégzéseket.

Mora de Rubielasban két köztársasági dandárparancsnok a várost át akarta játszani a nemzetiek kezére. A tervet leleplezték és a vezetőket agyonlőtték.

San-Sebastiánban a spanyol nemzetiek kiállítás rendeznek a zsákmányolt külföldi hadianyagból

Orosz és francia gyártmányok szerepelnek leglőképpen

Párizsból jelentik: A francia hadügyminiszter közleményt hozott nyilvánosságra, melyben cáfolja, hogy a francia haderő ember- vagy hadianyagot küldött volna a köztársasági Spanyolországba. A francia sajtó azt írja, hogy Franco tábornok meglepő és gyors választ adott erre a cáfolatra. A spanyol államfő ugyanis elhatározta, hogy San Sebastianban kiállítás keretében mutatja be a világnak a különböző harcstereken zsákmányolt külföldi hadianyagokat. Elsősorban francia és szovjet gyártmányú hadianyagok szerepelnek a kiállítás anyagában. A kiállítás rendezésével megbízott spanyol tiszt egyike az „Aceion Francaise” munkatársa előtt a következőket mondotta:

— Azt reméltük, hogy Daladier és Bonnet elfelejtették velünk Blum Leót. Biztunk abban, hogy a kormány véget fog vetni a köztársaságiaknak szóló hadianyag szállításának.

Nos, hamar beláttuk, hogy tévedtünk. Az elmúlt két hónap alatt Franciaországon át nagyban és nyíltan folyt a hadianyag szállítás. Ez a kiállítás az egész világ előtt rámutat majd arra hogy a polgárháború miért tartott ilyen sokáig.

AZ OROSZ KORMÁNY A SEMLEGESSÉGI BIZOTTSÁGGAL HAJLANDÓ MEGEGYEZNI, HA 40 NAP ALATT MEGTÖRTÉNIK AZ ÖNKÉNTESK ELSZÁLLÍTÁSA.

Londonból jelentik: A benemavatkozási bizottság elnöki albizottsága csütörtöki ülésén az önkéntesek elszállítására vonatkozó javaslat-tervezet szövegével foglalkoztak. Az ülésről kiadott hivatalos közlemény szerint a szovjet képviselője kijelentette, hogy kormánya az általános megegyezés érdekében hajlandó visszavonni az önkéntesek megszámlálásának módszereire vonatkozó fenntartásait és hozzájárul a javaslat-

hoz, hogy az önkénteseket négy főcsoportba osztályozzák. Nem ellenzi az ellenőrzés visszaállítása tekintetében javasolt határnapot. Feltéve, ha negyven nap leteltével nem történik meg az önkéntesek tényleges elszállítása, ez esetben az ellenőrzés önmagától szűnjék meg és semmi további haladék nem engedhető meg. A szovjet képviselője megismételte végül azt a javaslatát, hogy a nemzetközli ellenőrzők állandóan a spanyol kikötőkben táborozzanak. Ezekkel a feltételekkel hozzájárul a legújabb angol javaslatához.

AZ ANGOL DIPLOMÁCIA KÖZVETÍTÉST KEZD A SPANYOL POLGÁRHÁBORÚ BEFEJEZÉSÉRE.

Párizsból jelentik: A francia fővárosban élénk érdeklődéssel fogadták azt a hírt, hogy az angol diplomácia a spanyol polgárháború ügyében közvetítő lépéseket vett tervbe. Párizsi körökben hangoztatják, hogy Franciaországban készségesen támogatnak minden olyan kezdeményezést, mely sietteti a polgárháború befejezését. Utalnak arra, hogy a londoni angol-francia semlegesítési terv gyakorlati intézkedése új helyzetet teremthet és a közvetítési terv számára a jelenleginél kedvezőbb feltételeket hozhat létre.

FRANCIAORSZÁGBAN A FRANCO KORMÁNNYAL VALÓ KAPCSOLAT FÜLVÉTELÉT SÜRGETIK.

Párizsból jöttek: A francia jobboldali sajtó egyre erősebben sürgeti, hogy a kormány vegye fel a diplomáciai kapcsolatot Franco tábornok kormányával és küldjön nagykövetet Salamancába. „A haldokló vörös Spanyolország és az élettelen nemzeti Spanyolország között haladéktalanul választani kell” — írják a lapok. „Spanyolországi érdekeink megóvása végett fogadjuk el a londoni angol-francia tervet és el kell ismerni a nemzeti spanyol kormányt. A kormány jól tenné, ha erre a lépésre idejében elszánná magát és nem hallgatna a franciaországi háborús pártokra s Moszkva embereire, akik minden áron megakartják torpedózni a semlegesítési politikát.”

Légiharci tapasztalatok Spanyolországban és Kinában

A most folyamatban lévő általános fegyverkezés elsősorban a légi haderők fejlesztésére irányul.

Egy amerikai statisztika szerint 1937-ben a világ a légitöltők növelésére mintegy másfél-milliárd dollárt költött. A világ katonai repülőgépeinek száma ennek megfelelően, a múlt évben közel 23.000 darabbal emelkedett, ami az 1936-ban volt géppálya 50 százaléka. A szaporodás rangsora a következő volna (zárjelben a múlt évben gyártott gépek száma): Oroszország (3000), Németország (2900), Anglia (2700), Franciaország (2500), Olaszország (2300), Japán (2100), Észak-Amerika (1200).

Természetesen ebből a szaporodásból jelentékeny hányad esik a hadviselő (japán, kínai, spanyol) feleknek szállított részre és ennek a résznek megint nagy hányada a háborúban tönkrement. Másik rész esik a többi állam elavult, elhasznált gépeinek pótlására. A valóságos állománynövekedés tehát mélyen az 50 százalék alatt van.

A viszonylagos legnagyobb szaporodás (75 százalékos) Angliában következett be. Itt a hadügyi költségvetésnek a légi haderőre eső része több, mint amennyi a földi haderőre jut. Anglia azon van, hogy nemcsak a tengeren, hanem a levegőben is a világ legelső hatalma legyen. Alighozzá ma már elérte az első helyet. A rangsor élére való ez a törekvés egyébként inokolt. Anglia ugyan nem szerezheti vissza azt a megtámadhatatlansági állapotot, amelyet a világ-háborúig élvezett, de a levegőből fenyegető veszélyt a minimumra csökkentheti, ha a levegőben erősebb, mint más. Angliát a múlt évben már csak Oroszország múlta felül a repülőgépek száma (de nem minősége) tekintetében. A 4300 orosz géppel 4000 angol gép állt szemben.

A további európai rangsor a következő: Franciaország (3600), Olaszország (3600), Németország (3200), Lengyelország (1500), Csehszlovákia (1300). A többi államoknak 1000-nál kevesebb gépük van.

A gépek száma azonban még nem nyújt elegendő alkalmat a légitöltők valódi erejének összehasonlítására. Az egyes géptípusok minőségét és ezenfelül még azt is tekintetbe kell venni, hogy a géppályaiban mennyi a bombavető és mennyi a más rendeltetésű (vadász, felderítő) és mennyi az inkább támadást elhárító gép?

A minőséget illetően csak az orosz, német és olasz géptípusokra nézve alakult ki végleges ítélet, mint ahogy ezek nagy számban vettek részt a spanyol belháborúban és így volt alkalom hazánálhatható mértékét az ellenséggei szemben is bebizonyítani. Az ott szerzett tapasztalatok szerint a német és az olasz gépek teljesen megfeleltek a várakozásnak, az orosz gépek közül azon-

ban csak a vadászgépek váltak be, míg a bombázó gépek lassúknak bizonyultak.

Ma a hangsúly a bombavetőkön van! Ezek a légitámadás főeszközei. Ebben a vonatkozásban az újonnan fegyverkező hatalmak, tehát elsősorban Anglia és Németország vannak előnyben, mert ezek géppályaiknak több, mint felét, bombavetőket teszik ki. Hátrányban van ellenben Oroszország és Franciaország, ahol fordított az arány, eltekintve attól, hogy mindkettőjüknek sok az elavult gépe és kevésbé szerencsés szerkezetű gépekkel is rendelkezik.

A valódi (háború esetén kifejtett) harci erő megítélésénél még szerepet játszik az, hogy mennyire tudja a háborúban beálló rohamos elhasználódást (állományapadást) a fokozott gyártás kiegyensúlyozni. Különben már a békeállomány bizonyos része is tartaléknak számít. Így például Anglia az anyaországban lévő 1100 hadi gépe mellett 1000 gépből álló tartalékot tart fenn.

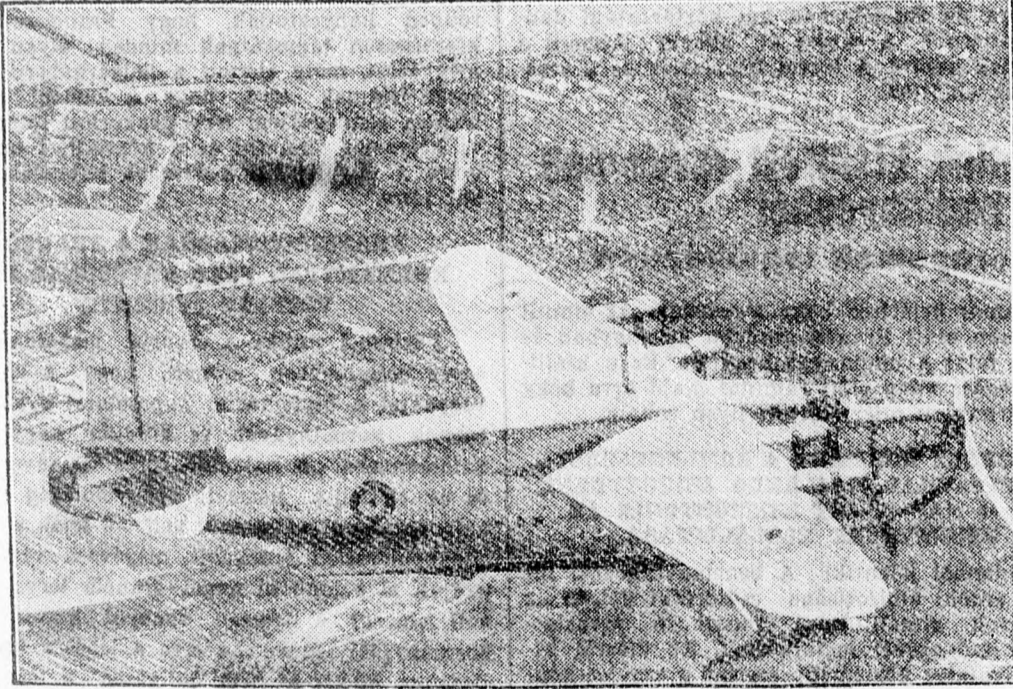
A tartalék szolgál a háború első idejében beálló veszteség fedezésére, ama számítás alapján, hogy mire a tartalék kimerül, a további hiányokat a teljes erővel megindult hadipari gyártás tudja pótolni.

Az elhasználódás (veszteség) mértékére nézve már újabb haditapasztalatok állanak rendelkezésre. Például a kínaiak a háború első felében ötszáznál több japán gépet pusztítottak volna el, márpedig a japán-kínai háborúban a légi főlény kétségtelenül a japánok oldalán van.

A spanyol nemzetiek a háború első felében 600 köztársasági gépet tettek tönkre. Hogy a köztársaságiak ezután is fenntarthatassák kezdeti — 300 gépre tehető — állományukat, rengeteg gépre volt szükség. Egyedül Oroszország kerekén 1000 gépet szállított a köztársasági spanyoloknak.

Nyilvánvaló, hogy a hadipar teljesítőképessége a repülőgépek gyártása terén is óriási jelentőségű, különösen, ha a hadviselő felek külföldi anyagra nem számíthatnak. Nemcsak a veszteségek pótlásáról, vagyis az eredeti géppálya fenntartásáról, hanem ennek szaporításáról is van szó. Nagy légi főlény a háború sorsát döntheti el.

A spanyol belháborúban állandóan 300 nemzeti gép küzd 300 köztársasági gép ellen. Bár a két flotta nagyjából kiegyensúlyozza egymást, mégis tekintélyes szerepet játszik a hadműveletekben. Nem dönt ugyan, de állandóan kellemetlenkedik és várospusztító hatása igen nagy, ahogyan azt fényképekből is megítélhetjük. Pedig a légi flottáknak a polgári lakosság ellen való alkalmazása, testvérháborúról lévén szó, mégiscsak kivételnek mondható. De milyen lesz ez a hatás, ha két állam csap össze, külön e célra nevelt légi flottákkal?

Anglia első „repülő erőd”-je próbapilóta

Most készült el az angol légi haderő első repülőhajója, mely a „repülő erőd” nevet viseli. A gépnek több ágyutornya van, gyorsüzelő ágyúkkal.

Színes pásta

*

MILYEN CSODÁKAT IGÉR A TECHNIKA ÉS A KÉMIA AZ 1960-AS ÉVEKRE.

A newyorki vasúti klub legutóbbi mitingjén több kiváló tudós élénk színekkel ecsetelte azokat a lehetőségeket, amelyeket a technika és a kémia tartogat a most következő évtizedekre. Azt mondták, hogy mindaz, ami ma még csodaszámba menő elképzelés, huszonöt év múltán megszokott és mindennapos dolog lesz az emberek életében. Ezt a jóslatot arra a tényre alapították, hogy huszonöt év előtt az akkori kutató-laboratóriumok munkájából éppígy előre lehetett látni a technika és egyéb tudományos előrehaladást, ami a mai életben már mindennapos és megszokott. C. Edward Pendray, a Westinghouse Electric és Manufacturing Company elnökhelyettese szerint az amerikaiak negyedszázad múlva élelmiszereiket steril farmokból szerezhetik majd be, miután olyan korban élnek majd, ahol baktériumok már egyáltalában nem lesznek. Ezenkívül teljesen tűzmentes celluloseből és üvegből szőtt ruhában járnak majd, hűzúkat villamossággal világítják, fűtik, hűtik, óvják meg a nedvességtől és tartják tisztán automatikusan, egész éven keresztül. Szerinte 1963-ban a legtöbb amerikai nyilvános könyvtárban a mai vaskos kötetek helyét kis zsebóranagyságú filmtekercsek foglalják el, amelyek mindegyike hatalmas könyvek tartalmát foglalják magában és amelyeket egy, a mostani írógépnél kisebb vejtőkészülék segítségével olvashatnak majd el. Időjárásjelentéseket a legmagasabb atmoszférából hangrakéták segítségével kapnak a 1960-as évtized emberei. Pendray azt a reményét fejezte ki, hogy ő maga is tanúja lehet még annak, amikor az első rakéta-repülőgépet postai és expressz-szállítvánnyal állítják az Atlanti óceánon. A kutató-laboratóriumok tudósai fel fogják majd szabadítani az önálló atomot és az anyag titkaiból olyan új csodákat teremtenek, amelyekről ma még csak álmodni lehet.

LONDONI UTASÍTÁS A TAXINAK:

PÁRIZSON ÁT RÓMÁBA, ONNAN SVÁJCON ÁT BERLINBE ÉS VISSZA HOLLANDIÁBA, A TÖBBIT MAJD MEGLÁTJUK.

Londonból írják: C. Nicholson dúsgazdag indianapolisi amerikai gyáros, aki nemrég érkezett Londonba, taxit hozatott és a következő utasítást adta a kocsivezetőnek: „Hajtson Párizson és a Rivierán át Rómába, onnan Svájcra át Berlinbe és vissza Hollandiába. Majd Hagában megmondom, hova megyünk azután.” Egy napi előkészületi időt adott a megrökönyödött kocsivezetőnek, aki teljes állatáson és üzembőltségen kívül heti 30 ezer lelt kap. A jelenleg 60 éves Nicholson kijelentette, hogy legalább ötezer kilométert akar beutazni Európában autótaxin. Halálosan megunt az expresszvonatokat és repülőgépeket és ha már postakocsi nem kaphat, legalább egy öreg bérkocsi ablakából akarja Európát megismerni.

A RÁKBETEGSÉGET

TELJESEN KIRTHATNÁ EGY KORLÁTLAN HATALMU ÉLELMÉZESI DIKTÁTOR.

Londonból írják: A British Medical Journal azt írja, hogy a rákbetegséget teljesen kirthathatna egy korlátlan teljhatalmú élelmézési diktátor, aki egészséges és természetes táplálkozásra kényszerítené az emberiséget. Mussolini legbőlebb intézkedése egyik legelső rendelete volt, mellyel eltiltotta a fehér kenyér sültését és kötelezővé tette a korpával vegyített liszt használatát a kenyérsütéshez. Hasonló erőteljes rendeletekkel kellene leszoktatni az emberiséget a tömény cukortartalmú, egészségtelen nyalánkságok, édességek, cukorkák és cukorsütemények fogyasztásáról, el kellene tiltani a szervezetet és a sejtszöveteket romboló élelmi és élvezeti cikkek s italok reklámzását és tömeges eladását s újra kellene nevelni az emberek ízlését, hogy a természetes nyers gyümölcs zamatait élvezni tudják.

HIREK

MAGYAR LAPOK

Keresztény magyar napilap

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 210, egy hóra 70 lei.
 Magyarországon: Egész évre 90 P, félévre 45 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 12-27.

Cluj szerkesztő: **dr Sulyok István**
 Kéziratokat nem örzünk meg és nem adunk vissza.

Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Északnyugatra forduló szél, nyugat felől felhősödés, több helyen eső, zivatar, a meleg nyugaton kissé csökken.

VASILE FLORESCU EZREDES-MEGYEFŐNÖK KITÜNTETÉSE. Oradea. Saját tud. Azért az odaadó munkásságért, amellyel Vasile Florescu ezredes-megyefőnök a megye közegészségügyi helyzetének emelésén fáradozik, a kormány a „Meritul Sanitar“ elsőosztályú érdemrendjével tüntette ki a megyefőnököt.

BÉRMÁLÁS AZ ORADEAI SZÉKES-EGYHÁZBAN. Oradea. Saját tud. Pünkösdi vasárnapján bérmálás lesz az oradeai székesegyházban. A bérmálás szentségét Fiedler István megyéspüspök fogja kiszolgáltatni. A bérmálásra való tekintettel az ünnepélyes püspöki nagymise 9 órakor kezdődik.

Zürichi zárlat. Párizs 12.18 fél, London 21.71 háromnegyed, Newyork 439.25, Brüsszel 74.25, Milánó 23.09, Amsterdám 242.25, Berlin 178.30, Bécs — schilling 51, Prága 15.25, Varsó 82.50, Belgrád 10, Bucuresti 325.

MEGHOSSZABBÍTOTTÁK A HÁROM SZÁZALEKOS BELFÖLDI BERUHÁZÁSI KÖLCSÖN BONJAINAK ALÁÍRÁSÁT. Az oradeai pénzügyigazgatóság a pénzügyminisztérium rendeletére közli, hogy a Hivatalos Lapban 1938 április 1-én megjelent 1347. számú királyi rendelet értelmében az 1935. évi háromszázalekos belföldi beruházási kölcsön bonjainak érvényességét és aláírási idejét meghosszabbította. Az aláírás iránti kérvényeket a honokról négy példányban készült kimutatással együtt a pénzügyigazgatóság könyvelési osztályán kell beadni.

Gyűlést tartott a „Productum“ szövetkezet. Targu-Mures. Saját tud. Szász József birtokos elnökletével alakuló ülést tartott a „Productum“ mezőgazdasági és értékesítő szövetkezet. Az ülésen dr Fekete Gyula felolvasta a szövetkezet működési tervét, amely szerint a szövetkezetnek két borrhaktár-pincéje lesz. Egyik Targu-Muresen, a Teleki-téka épületében, a másik Corunca községben, gróf Toldalagi József birtokosnál. A szövetkezet a termelők borait gondoztatja és értékesíti és gyümölcsraktárt is létesít. Ezenkívül kapcsolatot teremt a gyergyói hasonló szövetkezetekkel való kompenzációs üzletek lebonyolítására is. Az alakuló gyűlés végül megválasztotta a vezetőséget. Elnök: gróf Toldalagi József, igazgatósági tagok pedig dr Fekete Gyula, Mikó László, dr Graf Ferenc, dr Rozsnyai György, Elek Béla, Györfi Béla és Orbán Károly birtokosok lettek.

Selyemcsempézéseket fogott a fővárosi rendőrség. Bucuresti. Saját tud. A rendőrség őrizetbe vett egy Stern Isac és egy Hertz nevű egyént, akik 300 méter cseh-szlovákiai csempézett selymet s nagymennyiségű selyemharisnyát hoztak át a határon.

Bellefűlladt a Mures folyóba egy gazdasági iskolai növendék. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Veress Árpádot a radnoti gazdasági iskola növendékét, Veress Ádám plaesii de josi tekintélyes birtokos fiát azzal bízták meg, hogy az iskola állatait legeltesse a Mures folyó partján. Legeltetés közben a fiúnak az a gondolata támadt, hogy jó lenne megfürdeni. Le is vetkőzött és csakhamar vígan lubickolt a folyóban. Egyszerre azonban lába görcsöt kapott és mielőtt még segítségére siethetett volna valaki, elmerült a habokban. A fiu holttestét csak órák múlva találták meg. Az intézet igazgatóságának távirati értesítésére a szülők Radnotra utaztak és onnan hazaszállították fiuk holttestét. Nagy részvétellel temették el a törekvő, szorgalmas székely fiut.

* Az Immaculata intézet (Oradea, Strada Alexandri 17.) nyilvánossági joggal bíró magyar tannyelvű 4 osztályú elemi leányiskolájába, 4 osztályú leánygimnáziumába és az óvónőképző V., VI., VII. osztályába bejáró és bennlakó növendéket felvesszük a jövő 1938—39. tanévre. Tájékoztatót kívánatra szívesen küld az igazgatóság.

RABLÓGYILKOSSÁG A FŐVÁROSBAN. Bucuresti. Saját tud. A külvárosban, egy beépített területen ismeretlen ember holttestére bunnkantak, akinek fején és testén számos ütés nyoma volt látható. Okmányokat nem találtak a meggyilkolt zsebében, a körülményekből azonban azt hiszik, hogy rablógyilkosság történt, amelyet az új büntetőtörvénykönyv halálbüntetéssel sújt.

Országosan megszervezett devizasibóló társaságot leplezett le a rendőrség. Targu-Mures. Saját tud. A rendőrség büntügyi osztálya már napok óta nyomozást folytatott egy deviza-törvénybe ütköző bűncselekmény miatt. Az ügyészség letartóztatási indítványa fölött a törvényszék vádpanácsa most döntött s Reisz Vilmos banktisztviselő ellen elrendelte a harmincnapos vizsgálati fogsgátot valutacsálás és üzérkedés miatt. Reisz Vilmos ugyanis, aki a tg-muresi Leszámitoló Bank szolgálatában volt s a bucuresti „fekete tőzsdével“ állott összeköttetésben és a fővárosi rendőrség derített fényt üzelmire. Egy fővárosi detektív a főpostán lesben állt s éppen akkor érte tetten Reisz Vilmost, amikor egy ajánlott levélben 500 fontsterling átutalására intézkedést tett. A lakásán tartott házkutatás több terhelő bizonyítékot szolgáltatott az ügyben s megállapítást nyert, hogy egy országosan megszervezett devizasibóló társaság üzelmét sikerült leleplezni. A szálak nemcsak a fővárosba, hanem az ország több határszéli városába is elvezetnek. Targu-Muresen az ügyészség az ügyvel kapcsolatban számos kihallgatást eszközölt.

ÚJ CSÓNÁKJÁNAK KIPRÓBÁLÁSA KÖZBEN FELBORULT ÉS VIZBEFULT EGY DUSGÁZDAG FÖLDBIRTOKOS. Bucuresti. Saját tud. Dimitrie Sturdza, az ismert román sportférfiu, a volt Gheorghistapárt piatraneamti szervezetének vezetője, akinek uradalmi hét falu határában terjednek el, tegnap belefűlladt a Bistrita-ba. Északi típusú csónakon titkárával együtt Bicaz felé tartott a Bistrita. Deacapsa nevű pontnál felborult a csónak és Dimitrie Sturdzat magával ragadta az esőzések következtében megáradt folyó. A szerencsétlenül járt nagybirtokos mindössze harminc éves volt. Titkárának sikerült partra úsznia.

Két betörés történt egyetlen éjszakán Tulghes községben. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Tessler Simion tulghesi kereskedőnél, valamint Martini Jakab ottani borbélymesternél az egyik éjszaka betörők jártak. Tessleről jelentékeny készpénzösszeget s árucikket, Martinyól borbély kellékeket loptak el a bizonyára ugyanazok a tettesek. A csendőrség nyomában van a betörőknek.

Egyelőre elmarad az új közigazgatási rendelet-törvény életbeléptetése

A kiküldött tanulmányi bizottság teljesen átdolgozta a rendelet-törvényt

Bucuresti. Saját tud. A közigazgatási rendelet-törvény tanulmányozására és végrehajtására kiküldött bizottság teljesen átdolgozta ezt a rendelet-törvényt. Az átdolgozott tervezet szerint az országot nem hét, hanem tíz közigazgatási kerületre osztják. Azt hiszik, hogy a törvénytervezetet átdolgozott formájában csak egy hónap múlva, mások szerint csak ősszel fogják Calinescu belügyminiszter elé terjeszteni s így annak életbelépte halasztást szenved. Különösen nehéz feladata a bizottságnak, hogy a közigazgatási szervezet új elgondolásaival a közigazgatási kerületi beosztással és a kerületek kormányzóinak szerepéhez összhangzatba hozza a minisztériumok szervezetét, amit ennek

megfelelően szintén teljesen át kell alakítani.

SEGÉDJEGYZŐKET NEVEZNEK KI A KÖZSÉGI BIRÓK MELLE

Oradea. Saját tud. A községi közigazgatás jobb ügymenete érdekében a belügyminisztérium megengedte, hogy a transzilvániai községekben, ahol megfelelő pénzügyi fedezet áll rendelkezésre s ahol kinevezett jegyző működik, egy segédjegyzőt is kinevezzenek, amelyek a községi bírót az anyakönyvvezetési teendőkből is helyettesítheti. Ebben az értelemben értesítették a megyefőnökségeket. Kikötötték azonban, hogy a személyek kiválasztásánál az eddigi elveket tartsák szem előtt és lehetőleg olyanokat jelöljenek ki, akik katonáveiket kitöltötték és akik rangot is értek el a hadseregben. Ezek természetesen egyetlen politikai pártnak sem lehetnek a tagjai.

Az ifjuság

A Nemzeti Propagandahivatal figyelemreméltó megvilágítást ad az ifjuság igazi rendelkezéséről. A következőket írja:

Az ifjuság a nemzet reménye. Ha hibás utra téved az állam jövője veszélybe kerül.

A Zelinski-Codreanu ellen indított bűnpér során az eltévelyedés néhány jellemző esetével találkozunk. Ifjuságunk egy részt a foglalkozás nélküli agitátor hatása alá került és vakon végrehajtotta az ország magas méltóságai, vagy politikai ellenfelei ellen irányuló bosszuhadjáratait. Zelinski-Codreanu sóbányába küldte azokat a teológusokat, akik kórházi agyon mészarolták le Stejescu Mihályt, valamint Duca gyilkosait is, de ugyanebben az időben, hogy új bűntényekre buzdítson kűntette őket.

A bűntények sorozata nem ért volna véget és az ifjuság eltévelyedése sem szűnt volna meg, ha a lázítót el nem ítélik.

Ezek a bűntettek mélységesen káros hatással voltak az ország erkölcsi légkörére és ellentétben álltak a romániaság temperamentumával és felfogásával. A bűntettek sorát egy idegen kezdte el, Zelinski, aki megölte Manciu prefektust. Az elkövetett bűntett igazolására az ifjuság számára a bűnözés valóságos iskoláját állította fel.

Ez példátlan a román történelemben és azt bizonyítja, hogy a nemzeti karakter sajnálatos idegen befolyás alá került.

A önműzés varázslatába ejtett ifjak majd meg fognak nyugodni. Az ifjuság energiáját alkotó célok érdekében kell felhasználni. Az ország-nak dolgos kezekre és felvilágosult koponyákra van szüksége a belső újjáépítés érdekében. Az Ország-mozgalom, a katonai előképzés s az egyetemek útján az eltévelyedett ifjuság beleilleszkedett a nemzeti monarchikus és alkotó állam kereteibe.

FÜRDŐSZOBÁJÁBAN FŐBELŐTTE MARGAT EGY EGYETEMI TANÁR. Cluj. Saját tud. Tegnap este 10 órakor cluji lakásán öngyilkos lett Kisch Gusztáv egyetemi tanár, a német nyelv és irodalom professzora. Este nyugodtan megvacsorált családjával együtt, aztán egyedül maradv a lakásban, visszavonult a fürdőszobába, ott először a tükörbe lőtt, hogy kipróbálja browningját s aztán jobb halántékába küldött egy golyót. Azonnal meghalt. Azt hiszik, hogy azért lett életunt, mert hosszabb ideje rákbetegségben szenvedett.

Halálos vonatelgázolás. Targu-Mures. Saját tud. Borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Trutia Vasile 39 éves vasutas, aki az egyik tehervonaton teljesített szolgálatot. Trutia Vasile tolatás közben át akart menni az egyik vasuti kocsi alatt. A vonat közben elindult s levágta a szerencsétlen ember mindkét lábát, térdén felül, valamint a jobb karját is. Nyomban kórházba szállították, de a szerencsétlen vasutas az esti órákban a nagy vérvesztés következtében meghalt.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, JUNIUS 5.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 9.55 Istentisztelet közvetítése. 13.15 Hírek adása. 13.25 Julea Vazul zenekarának hangversenye. A hangverseny közben körülbelül. 14.15 Hírek adása. 19.15 Katonazene közvetítése. 20 A Rádiózenekar hangversenyének közvetítése, közreműködik: Transilváncu énekesnő. 21.30 Hangjáték. 23.30 Gramofonlemez. Majd közben: hírek és felolvasás. Utána körülbelül 23.15—24 A gramofonlemez-műsor folytatása. Majd: Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9.30 Hírek. 10—10.55 Református istentisztelet. Prédikál: Ravasz László. 11—12.25 Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi templomból. A szentbeszédet Folba János mondja. 12.30—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Varsányi Mátyás. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Egyetemek nyolcevezős versenye. 14 Operaházi zenekar. 15 Mi a jellegzetesen magyar irodalmunkban? 15.15 Lemezek. 16 Gazdáknak. 16.45 Cigányzene. 17.30 Munkásdalgyletek Szövetsége Országos Dalosversenye. 18 „Ismerd meg magadat”. 18.30 Cimbalomszámok. 19.50 A rádió szalonzenekara. 20.30 Helyes magyarság. 20.35 „Hajtóvadászat”. Operett. 22.55 Hírek. 23.20 Cigányzene. 24.15 Jazz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

HÉTFŐ, JUNIUS 6.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13.15 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 20 Hírek és felolvasás. Majd 20.10 Gramofonlemez adása. 20.15 Szórakoztató zene. 21.05 Csak Rádió Románia: Román lemezek. Csak Rádió București: A Metzner-vonósnyegyes hangversenyének közvetítése. 22.10 A két állomás együtt: Moarces bariton a Bajazzók, Varázsfuvola, Tannhäuser és Faustból énekel. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 9.30 Hírek. 10—10.45 Unitárius istentisztelet. Prédikál: Barabás István. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a Koronázó Főtemplomból. A szentbeszédet Gáspár Gusztáv hittanár mondja. 12.15—13.15 Egyházi ének és szentbeszéd a görög katolikus templomból. A szentbeszédet Krajnyák Gábor dr mondja. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 A pécsi 4. honvéd vegyesdandár száztagu fúvószenekara. 14.45 „Egészségügyi Kalendarium”. 15 Lemezek. 16 Mese. 16.30 Szalonzene. 17 „Ami 1795-ben újság volt”. 17.30 Zongoraszámok. 18 A Pécsi Ünnepi Hét egyházzenei hangversenye. 19.15 „Író és politikus a pesti kávéházban”. 19.45 Cigányzene. 20.15 Helyes magyarság. 21 „Tündérlak Magyarhonban”. Vigjáték. 21.45 Hírek. 22.10 Operaházi zenekar. 23.15 Időjárásjelentés. 23.30 Hanglemez. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, JUNIUS 7.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13.15 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.17 Gramofonlemez. 20.20 Mandolinhangverseny. 20.55 Felolvasás. 21.15 Csak Radio Romania: Karének. Csak Radio București: Kis rádiózenekar. 22.30 A két állomás együtt: Hírek. 22.45 Gramofonlemez. 23.45—24 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Zongora és mélyhegedű számok. 14.30 A rádió szalonzenekara. 18 „Árpád népe”. Előadás. 18.30 Cigányzene. 19 „A népi gázlárc”. Előadás. 19.50 „Hogyan készül a hangosfilm?”. 20.15 Helyes magyarság. 20.30 Az Operaház előadásának közvetítése: Cási Fan Tutte. Vigopera. 22 Hírek. 23.30 Időjárásjelentés. Majd: Cigányzene. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Hanglemez. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZERDA, JUNIUS 8.

București. 8.30 Reggeli műsor. 13.15 Hírek. Majd: A Tandin-zenekar hangversenye. 14.15 Hírek. 14.30 Nemzeti ünnepnap. (Műsor bemondás szerint).

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Lemezek. 17.15 Diákfőóra. 18 Énekszámok. 18.40 Jazz. 19.45 „Az egyén és a környezet hatása a kézműves-ipari munkára.” Előadás. 20 Helyes magyarság. 20.05 Cigányzene. 20.45 Kürthy György előadójátéka. 21.15 Szalonzene. 22.25 Időjárásjelentés. 22.45 Viola de gambán zene. 23.20 Németnyelvű előadás. 23.40 Postászene. 24 Hírek angol és francia nyelven.

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 9.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13.15 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gyermekek. 19 Időszaki anyagok. 19.15 Columbia tánczenekar. 20.15 Felolvasás. 20.35 Opera. 23.45 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 BSzKRT-zenekar. 14.30 Cigányzene. 17.15 „A háztartásról”. 18 „Amagyar faj művészi tehetsége”. 18.30 Magyar nóták zongorán. 19 Elbeszélések. 19.30 Lemezek. 20 Helyes magyarság. 20.30 Gazdáknak. 21 Opera hanglemezekről: Othello. 21.45 Hírek. 22.20 Külügyi negyedóra. 23.10 Időjárásjelentés. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 A rádió szalonzenekara. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, JUNIUS 10.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13.15 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 19.15 Csak Rádió Románia: Román lemezek. Csak Rádió București: Bertelin: Zongoranegy. 19.55 Filionescu zongoraművész hangversenye. 20.25 Felolvasás. 20.40 Volanescu Felicia énekel. 21.05 Felolvasás. 21.30 Délszlav Európa-hangverseny. 22.45 Hírek. 23 Vendéglői zene. 23.45 Hírek külföldre.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Lemezek. 14.30 Állátalan Zenészek Szimfonikus zenekara. 17.15 Diákfőóra. 18 Előadás hanglemezekkel. 18.55 Sportközlemények. 19.05 Négykezes zongoraszámok. 19.45 „Ujabb irányok a sebészetben”. Előadás. 20.15 Cigányzene. 21 Hírek. 21.30 A jugoszláv rádió Európa-hangversenye. 22.50 Időjárásjelentés. 23 Uhl Antal lírai lelkész üzenete a franciaországi magyarokhoz. 23.15 Jazz. 24 Hírek angol és francia nyelven. 24.10 Németnyelvű előadás. 24.25 Cigányzene. 1.05 Hírek.

VILÁGHIRŰ

REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hősei-vel együtt éli át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: Es lámpást adott kezembe az Ur . . . . . 99 let
2. Aldrich: Száll a fehér madár . . . . . 66 let
3. „ Családi kör . . . . . 66 „
4. „ Ella kísasszony . . . . . 66 „
5. Lyttkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye) . . . . . 66 „
6. Bottome: Orvosok . . . . . 115 „
7. Mayrie G.: Urihölgy állást keres . . . . . 66 „
8. J. B. Priestley: Jóbarátok . . . . . 198 „
9. Mitchell: Elkujta a szél . . . . . 264 „

Kapható könyvosztályunknál.

SZOMBAT, JUNIUS 11.

București. 7.30 Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási orvosi tanácsok. 13.15 Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, viz-állásjelentés. 13.10 Déli hangverseny közvetítése. Közben: Sporthíreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek, időjárásjelentés, rádióhíradó. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17.20 Időszaki anyagok. 19.15 Katonazene. 19.50 Felolvasás. 20.10 Calmusky Leo áriaestje. 20.35 Híres énekesek lemezei. 21 Üzenet. 21.15 Szórakoztató zene. 22.30 Hírek. 22.45 Vendéglői zene. 23.45—24 Hírek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Étrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vizjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 A rádió szalonzenekara. 14.30 Lemezek. 17.15 Mese. 18 Előadás néprajzi hanglemezekkel. 18.35 Postai rádiótanács. 18.50 Magyar nóták. 19.55 „Védekezünk a gáztámadás ellen”. 20.30 Kétzongorás jazz. 21 Két vidám játék. 22 Hírek. 22.30 Hangversenyzenekar. 23 Időjárásjelentés. 24 Hírek német és olasz nyelven. 24.10 Jazz. 1.05 Hírek

Arcárhirdetések

Egy szó ára 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. „Cim a kiadóban” további 10 lei. Állástkeresőknek 33 százalékos kedvezmény. — A legkisebb hirdetés díja 30 lei. — Az első szót minden esetben vastag betűvel szedi a nyomda.

Adás-vétel

Eladó
teljesen jó Singer varrógép. Cim a kiadóban.

Kétszárnyu
szobabútor tokkal együtt eladó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga 50. szám.

Hangverseny zongora,
o állapotban eladó. Lakatos, Oradea, Tudor Vladimirescu No. 27.

Eladó
költözés miatt olcsó áron bronz ebédlámpa, 1 mt. metszett tükör, lisztes láda és fajtiszta harci nőtény kanári madarak. Érdeklődni déli órákban. Oradea, Str. Joan Ciordas No. 29.

Veszek
aranyat, szüetöt, brilliánsot. Herbst ékszerárubáz. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 3.

Eladó
teljesen új utazó bőrönd, kertiszék, hintaszék és különféle edények eladó. Oradea, Str. Alexandri Nr. 32. I. em. balra.

Egy
ügyes mindenes leány felvétetik. Oradea, Str. Pasteur 45. szám.

Eladó
zongora, jégszekrény, diványterítő. Oradea, Str. Delavrancea No. 24.

Eladó
egy szőlődaráló és mák daráló. Oradea, Strada Pasteur 37. szám.

Lakás

Két szoba,
előszoba, konyha, kamara mellékhelyiséggel kiadó július 1-re. Cim: Oradea, Str. Constanțiană 25. szám.

Háromszobás
fürdőszobás utcai lakás augusztus 1-re kiadó. Oradea, Parcul Alba-Iulia 2. szám.

Augusztus 1-ére
Olosigban 2 szobás lakást keres pontos fizető gyermektelen házaspár. Cim a kiadóban

Utcai
putorozott szoba kiadó. Oradea, Nicolae Jigău-utca 11. szám.

2 szobás
előszobás lakás azonnalra kiadó. Oradea, Str. Barierii 5. szám. (Colonie Porany.)

Két
szoba, konyha, kamra kiadó a Katalin-telepi templom mellett. Oradea, Prága-u. Villany van.

Három- és kétszobás
fürdőszobás lakások augusztus 1-re kiadók. Érdeklődni: Oradea, Oltenia-u. 2. szám.

Kétszobás
utcaiaklakás kiadó augusztus 1-re. Vasredőny eladó. Dr. Bozsodi, Oradea, Pável-utca 17.

3 vagy 2 szobás lakás
complett kiadó azonnal Oradea, Str. Principele Mihai 6.

Egy
és kétszobás lakás kiadó. Cim: Oradea, Str. Codrilor 11. szám.

Hülönfelle
Rózsák, mindennap frissen vágva, eladók. Oradea, Str. Nogáll 9. szám.

Malmi hengerek
rovátkolását vállalom jutányos áron. Kovácsik, Oradea, Str. Vasile Conta 25. Telefon: 26-22. szám.

Báile Episcopostibe
érvényes kedvezményes kád- és tükörfürdőjegyek kiadók. hivatalunkban kaphatók.

Szűz Mária kép
(Raffael) 1.30—1 mu. nagyságban, aranyozott rámában eladó. Oradea, Delavrancea-u. 24.

PUHA CLMOT
állandóan veszi a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5.

Alkalmazás

Felsőruha
varrónót keresek azonnalra. Oradea, Strada I. Ciordas 38.

Házvezetőnőnek
menne idősebb asszony vidékre. Burik I-né, Oradea, Str. Ciorogariu 11. szám. (Házmester)

Hosszu
éveken át kipróbált hűségű házmestert párt állást keres. Cim: Strada Doina 18. Kiss András.

Kertmunkához
értő középkorú hetes azonnal felvétetik. Oradea, Bulv. Bucureștilor 3. szám.

Fiatal
mindenes leány felvétetik. Oradea, Rimannóczy-u. 2.

Cukorkaüzletbe
románul jól beszélő kiszolgálóleány és egy kifutóleány felvétetik. Petrovici cukorkagyár, Oradea, Str. Alexandri 28. szám.

LEGUJABB

Pacelli bibornok államtitkár köszönő távirata Rómából

Budapestről jelentik: Serédi Jusztinian bíboros hercegprímás a következő táviratot kapta a Rómába visszaérkezett Pacelli bíboros államtitkártól:

— Rómába szerencsésen visszaérkezve örömteli lélekkel gondolok vissza az elmúlt fényes budapesti eucharisztikus kongresszusra és Neked,

valamint az ünnep előkészítésében oly buzgón résztvevő munkatársaidnak hálás szívvel kívánom Istentől, hogy a Szűzanya és Szent István király közbenjárására az áhitatos ünnepek után a magyarok ősi tisztelete az örvendétes események fényében új ragyogással tündököljön. Aláírás: Pacelli.

Cseh repülők újabb határsértése

A német kormány tiltakozik és elégtételt kíván egyes német állampolgárok bánálmazása miatt

Berlinből jelentik: Csütörtök este 18 óra 50 perckor egy cseh csendőrségi repülőgép újabb határsértést követett el. A repülőgép előbb a cseh határtól mintegy 8–10 kilométerre lévő Königsvalde felett jelent meg, majd Baerenstein, Hammer, Unterwiesenthal és Oberwiesenthal német helységek felett látta. A repülőgép mintegy öt percig keringett német terület felett.

Londonból jelentik: A News Chronicle berlini jelentése szerint a német kormány

rendkívül komoly tiltakozást intéz Prágához a legújabb incidensek miatt. A helyzet különösen súlyos azért, mert a bánálmazott személyek a német birodalom alattvalói. A bánálmazók fegyveres és egyenruhás cseh katonák voltak. A cseh katonák elkobozták a német zászlókat és a Hitler arcképével díszített érmeket és azokat illetlen tréfák kíséretében megtápták. A tiltakozás — ezuttal első ízben — elégtételt követel Németország számára a bűnösök megbüntetése és bocsánatkérés alakjában.

Anglia kétirányban folytatja kibékitő fáradozásait

A spanyol polgárháború megszüntetése. — Németország bevonása az angol-francia-olasz együttesbe

Párizsból jelentik: Londoni jelentés szerint Anglia két irányban folytat erőfeszítéseket a béke biztosítása érdekében. Egyrészt komoly kíséreltet tesznek a spanyol polgárháború megszüntetésére, másrészt szeretné bevonnai Németországot abba a közeledési politikába, amely az angol-olasz egyezményvel és a francia-olasz tárgyalásokkal indult meg és azzal a gondolattal foglalkozik, hogy mielőtt a német-cseh ellentét megnyugtatóan elrendeződne, tárgyalni fog a német kormánnyal. Párizsban ezt a tervet hivatalosan még nem terjesztették elő, de Franciaország kész támogatni minden olyan kezdeményezést, amely a békét szolgálja. A franciák azonban kételkednek abban, hogy a közvetítési akció Spanyolországban a mostani körülmények

között sikerrel járhatna. Az angol terv Spanyolországot illetően lényegében azt jelenti, hogy Franciaország és Olaszország a kérdésben Anglia döntő bíraskodásának vetné alá magát. Franciaország részére ez nehéz dolog lenne, mert Oroszországgal való viszonyával és kényes belpolitikai kérdésekkel függ össze. Ami a Németországgal való tárgyalásokat illeti, Anglia és Franciaország együttműködése diplomáciai és katonai téren sohasem nyugodott olyan szilárd alapokon, mint ma, ami világosan kiűnt a csehszlovákiai válság során felvetődött kérdésekkel kapcsolatban. Londoni hírek szerint — az angol kormány tagjai között nézeteltérések merültek fel a Németországhoz való közeledés kérdésében.

A banati római katolikus iskolák áttelekkönyvezése ügyében megkezdődtek a törvényszék előtt a jogorvoslati tárgyalások

Timisoara. Saját tud. Még annakidején, midőn egyes telekkönyvi hatóságok a timisoarai piarista, oradeai premontrei s a simleul-silvaniei iskolákat az állam nevére irták át, — eljárás indult a timisoarai római katolikus egyházmegyéhez tartozó több egyházközség tanintézetének áttelekkönyvezése iránt is. Az átírást a telekkönyvi hatóságok végbe is vitték azzal a megokolással, hogy a telekkönyvben „iskolaalap” szerepel tulajdonosként, annak pedig nincs jogszemélyisége. Ertesülésünk szerint Timis megyében nem kevesebb, mint 30 hasonló esetben indult telekkönyvi eljárás. Ilyen a jimboliai római katolikus németnyelvű gimnázium, valamint a detai és racosi iskolák is. — A jimboliai gimnáziumba legutóbb 1 milliós in-
vesztálás történt, úgyhogy a tanintézet és telke

ma 4–5 milliót ér s hasonlóképp többmillió értékű a detai s recasi iskola is, úgyhogy csak a három felvetett példa esetében nem kevesebb, mint 10–12 milliós egyházi vagyon kerülne ki-sajátításra. Az érdekelt egyházi hatóságok, mint a tulajdonos iskolaalapok kezelői az áttelekkönyvezések ellen a törvényszéknél jogorvoslat kerestek. Az áttelekkönyvezések ugyanis a konkordátumnak abba a rendelkezésébe ütköznek, mely a római katolikus egyház egyes szervezeteinek a jogi személyiségét világosan elismeri, s így az általuk létesített iskolaalapok nem tekintendők úgy mint jogszemélyiség nélküli intézménynek. A nagyérdeklődésű vita eldöntése hosszas tanulmányozást tesz szükségessé. Emiatt a törvényszéknél még csak most vették tárgyalás alá az egyes ügyek körül a jimboliai gimnázium

ziom kérdését. Itéltre még nem került sor, mert a törvényszék bizonyos kiegészítéseket rendelt el a tárgyalás anyagában.

Hlond lengyel bíboros hercegprímás meglátogatta a beteg Mailáth G. Károly püspököt

Budapestről jelentik: Hlond lengyel bíboros hercegprímás csütörtökön este meglátogatta a már két év óta beteg Budapesten tartózkodó Mailáth G. Károly püspököt. A két főpap találkozása rendkívül szívélyes volt. Hlond csütörtökön Szombathelyre utazott, ahol felszenteli a szalézianusok új templomát.

Csehszlovákia tényleges államhatalomként elismeri a spanyol nemzeti kormányt

Burgosból jelentik: A nemzeti spanyol kormány prágai képviselője és a cseh külügyminisztérium között jegyzékváltás folyt le, melynek értelmében Csehszlovákia de facto elismeri a spanyol nemzeti kormányt és a két ország kölcsönösen biztosítja egymás diplomáciai képviselőjének az összes diplomáciai jogokat.

Az alexandretti szandzsák parlamentjében 40 török mellett csak 18 másnemzetiségű képviselő lehet

Damaszkuszról jelentik: A szandzsák francia bizottságának kiküldötte közölte a mohamedán, keresztény és örmény pártok képviselőivel, hogy Franciaország és Törökország között létrejött a megállapodás, amely szerint a jövőben a szandzsák parlamentjének negyven mandátumát a törököknek kell fenntartani. A többi pártoknak tehát csak tizenhét mandátum jut. Felszólította a pártvezetőket, hogy pártjukkal ezt a megállapodást fogadtassák el, mert különben Törökország katonailag megszállja a szandzsákokat. A pártvezetőknél péntek estig kell választ adniok. A szíriai kabinet tagjai minisztertanácsra ültek össze, hogy a kérdésben tanácskozzanak.

Lelkigyakorlatos könyvek:

- Csávossy Elemér S. J. **Örökigazságok.** Teljesen kidolgozott lelki-gyakorlatos beszédek 3, 5, 8 napos lelki-gyakorlatok anyagával. Ara kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávossy Elemér S. J. **A nagy Király nyomdokain.** A Szent Ignác-féle lelki-gyakorlatok második hetének anyaga az Ur Jézus életéből kinszenvedésig terjedő idő mesteri feldolgozásával. Ara kartonkötésben 235.— Lei.
- Csávossy Elemér S. J.: **Kereszt és feltámadás.** Az Ur kinszenvedése, meglicsüllése, mennybemenetele stb. anyagának remek feldolgozása Szent Ignác lelki-gyakorlatos felépítése szerint. Ara kartonkötésben 325.— Lei.
- Blazovich Jákó O. S. B.: **A csend mélységeiből.** Költői szárnyalású, mélyen szántó, remek, eredeti gondolatokban gazdag lelki-gyakorlatos elmélyedések. Ara kartonkötésben 105.— Lei.
- Schmiedt Béla dr.: **Lelket az életbel.** Lebilincselően érdekes, modern példákban feldolgozott lelki-gyakorlatos példák. Kartonkötésben 115.— Lei.

Kaphatók könyvosztályunknál.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforogógépén
Oradea, Str. Regele Carol II. No. 4.